

Identifying the Indicators of Knowledge Creation of the Police Command of the Islamic Republic of Iran in the Management of Police Crime Prevention

Received: 27, July, 2023

Accepted: 26, November, 2023

Article type: Research Article

PP: 1-36

DOI:

[10.22034/ENTEZAM.2024.127565](https://doi.org/10.22034/ENTEZAM.2024.127565)

[6.2568](https://doi.org/10.22034/ENTEZAM.2024.127565)

Farzin Fuladi

PhD Candidate in Crime Prevention Management, Amin Police University, Tehran, Iran.

Email:

frznfouladi@yahoo.com

Mohammad Barani

Associate Professor, Department of Law, Amin Police University, Tehran, Iran. (Corresponding Author). Email:

barani.afarid@gmail.com

Abdollah Majidi

Associate Professor, Department of Management, Amin Police University, Tehran, Iran. Email:

drmajidi@yahoo.com

Akbar Estaraki

Assistant Professor, Department of Educational Sciences, Amin Police University, Tehran, Iran. Email:

aestarki@gmail.com

This article is adapted from the PhD thesis of the crime prevention management field at Amin Police University

Abstract

Background and objectives: Today, "Knowledge" is considered as one of the most important organizational resources that, with its proper creation, organizations can find new and useful information and reach more effective methods and become more productive. Therefore, the current research was conducted with the aim of identifying I.R.I. Police knowledge creation indicators in the management of police crime prevention.

Method: In terms of its method, the current study is of a mixed-method (qualitative and quantitative) study and in terms of objectives it is developmental-applicative. The data collection tool was the questionnaire of knowledge creation and crime prevention management. The statistical community of the qualitative part was 20 experts, including faculty members, managers and experienced experts in the field of law enforcement. The sample size up to theoretical saturation included 17 people who participated in identifying the factors through interviews and verifying the factors through the Delphi technique and were selected by purposive sampling. The statistical sample consisted of faculty members, professors, researchers, commanders, managers, page managers, and headquarters of the center, based on Morgan's table, a sample of 186 people was randomly selected by classes, with the size of the classes. SPSS version 26 and SMART PLS version 3.3 software were also used to validate the model.

Findings: All 56 primary indicators of knowledge creation variable were approved by experts (p -value < 0.05). Friedman's test was used to rank the indicators of the knowledge creation variable, and according to the results, the index of "giving importance to individual opinions" has the highest rank, and the indicators of "recording of documents, documents and methods of doing work", "use of scientific resources, computer simulation and forecasting to develop strategies" and "Creating a work environment that gives colleagues the opportunity to learn the necessary knowledge and skills" respectively, have the second to fourth ranks of importance.

Results: By improving the indicators of "enabling, facilitating and creating knowledge" factors, disciplinary prevention will also improve. Moreover, in addition to the direct effect, these indicators also indirectly affect the management of crime prevention.

Keywords: Index, Knowledge creation, Crime prevention, Knowledge management, Law enforcement prevention.

Citation(APA): Fuladi, Farzin; Barani, Mohammad; Majidi, Abdollah; Estaraki, Akbar. (2023). "Identifying the Indicators of Knowledge Creation of the Police Command of the Islamic Republic of Iran in the Management of Police Crime Prevention", *Journal of Social Order*, 15(4), pp. 1-36.

Doi: [10.22034/ENTEZAM.2024.1275656.2568](https://doi.org/10.22034/ENTEZAM.2024.1275656.2568)

شناسایی شاخص‌های دانش‌آفرینی فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران در مدیریت پیشگیری انتظامی از جرم

چکیده

زمینه و هدف: امروزه «دانش» از منابع سازمانی بسیار مهم محسوب می‌شود که با خلق شایسته آن، سازمان‌ها می‌توانند اطلاعات جدید و مفیدی را یافته و به شیوه‌های اثربخش‌تر رسیده و بهره‌ورتر شوند؛ از این رو، پژوهش حاضر با هدف شناسایی شاخص‌های دانش‌آفرینی فراجا در مدیریت پیشگیری انتظامی از جرم انجام شد.

روش: پژوهش حاضر از لحاظ روش، آمیخته (کیفی و کمی) و از نظر هدف، توسعه‌ای - کاربردی است. ابزار گردآوری داده‌ها پرسش‌نامه دانش‌آفرینی و مدیریت پیشگیری انتظامی از جرم بود. جامعه آماری بخش کیفی خبرگان شامل اعضای هیئت علمی، مدیران و کارشناسان مجرب حوزه پیشگیری انتظامی بود. حجم نمونه تا اشباع نظری، شامل ۱۷ تن بود که در شناسایی عوامل از طریق مصاحبه و تأیید عوامل از طریق فن دلفی، مشارکت داشتند و به روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند. جامعه آماری بخش کمی شامل اعضای هیئت علمی، اساتید، کارشناسان، فرماندهان، رؤسا و مدیران صفی و ستادی مرکز بود که بر اساس جدول مورگان، نمونه ۱۸۶ نفری به صورت تصادفی طبقه‌ای، متناسب با حجم طبقات انتخاب شدند. برای اعتبارسنجی مدل نیز از نرم‌افزارهای SPSS ویراست ۲۶ و SMART PLS ویراست ۳/۳ استفاده گردید.

یافته‌ها: همه ۵۶ شاخص اولیه متغیر دانش‌آفرینی مورد تأیید خبرگان قرار گرفتند ($p < 0/05$ - مقدار). برای رتبه‌بندی شاخص‌های متغیر دانش‌آفرینی از آزمون فریدمن استفاده شد که طبق نتایج، شاخص «اهمیت گذاردن به عقاید فردی» بالاترین رتبه و شاخص‌های «ثبات اسنادومدارک و شیوه‌های انجام کار»، «استفاده از منابع علمی، شبیه‌سازی رایانه‌ای و پیش‌بینی برای تدوین راهبردها» و «ایجاد محیط کاری که به همکاران فرصت یادگیری دانش و مهارت‌های لازم را بدهد» به ترتیب، رده‌های دوم تا چهارم اهمیت را به خود اختصاص دادند.

نتیجه‌گیری: با بهبود شاخص‌های عوامل «تواناساز، تسهیل‌کننده و خلق دانش» پیشگیری انتظامی نیز بهبود پیدا خواهد کرد. ضمناً این شاخص‌ها علاوه بر تأثیر مستقیم، به‌طور غیرمستقیم نیز بر مدیریت پیشگیری انتظامی از جرم تأثیر می‌گذارند.

کلیدواژه‌ها: شاخص، دانش‌آفرینی، پیشگیری از جرم، مدیریت دانش، پیشگیری انتظامی.

دریافت: ۱۴۰۲/۰۵/۰۵

پذیرش: ۱۴۰۲/۰۹/۰۵

نوع مقاله: مقاله پژوهشی

صص: ۱-۳۶

شناسه دیجیتال (DOI):

[10.22034/ENTEZAM.2024.12756.56.2568](https://doi.org/10.22034/ENTEZAM.2024.12756.56.2568)

فرزین فولادی

دانشجوی دکتری رشته مدیریت پیشگیری از جرم، دانشگاه علوم انتظامی امین. تهران. ایران. رایانامه

frznfouladi@yahoo.com

محمد بارانی

دانشیار گروه حقوق دانشگاه علوم انتظامی امین. تهران. ایران. (نویسنده مسئول). رایانامه:

barani.afarid@gmail.com

عبدا. مجیدی

دانشیار گروه مدیریت دانشگاه علوم انتظامی امین. تهران. ایران. رایانامه:

drmajidi@yahoo.com

اکبر استرکی

استادیار گروه علوم تربیتی دانشگاه علوم انتظامی امین. تهران. ایران. رایانامه

aestarki@gmail.com

این مقاله مستخرج از رساله دکتری رشته مدیریت پیشگیری از جرم دانشگاه علوم انتظامی امین است.

استناد (APA): فولادی، فرزین؛ بارانی، محمد؛ مجیدی، عبدا...؛ استرکی، اکبر. (۱۴۰۲). «شناسایی شاخص‌های دانش‌آفرینی فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران در مدیریت پیشگیری انتظامی از جرم». نشریه علمی انتظام اجتماعی، ۱۵(۴)، صص ۱-۳۶.

شناسه دیجیتال: [10.22034/ENTEZAM.2024.1275656.2568](https://doi.org/10.22034/ENTEZAM.2024.1275656.2568)

امروزه خلق دانش در سازمان‌های بزرگ در حل مشکلاتی چون ساختارهای دیوان‌سالار و غیرکارا، اتلاف منابع و نارضایتی مراجع راهگشا خواهد بود. علی‌رغم اهمیت خلق دانش، در عمل بسیاری از سازمان‌ها در بسترهای دانش‌آفرینی با دشواری مواجه می‌شوند (محمدی‌مقدم و همکاران، ۱۳۹۱). از آنجاکه افسران پلیس به شکل مؤثری در حالت واکنشی و پیش‌فعال عمل می‌کنند، نیاز دارند تا از آخرین دستورات عمل‌ها و اطلاعات درباره این وظایف و روندهای جرم و جنایت آگاهی پیدا کنند و دانش مربوط را به‌منظور شناسایی وظایف عادی و طبیعی خود ارتقا دهند که دستیابی به این امر، ضرورت خلق دانش پلیسی را روشن می‌سازد، زیرا استفاده از سیستم‌ها، مستلزم درک و فهم سطح بالایی از فرایندهای درگیر عملیات است که کاربست بهینه آن به‌صورت مدل پردازی‌هایی است که مبتنی بر سیستم دانش‌محور می‌باشد (خلیلی‌پور و ظریف‌منش، ۱۴۰۰). براساس نتایج تحقیقات انجام‌شده همچون پژوهش کاسترو^۱ و همکاران (۲۰۲۲)، پیرایش و همکاران (۱۳۹۸)، زارع‌پور و همکاران (۱۳۹۸) و قصری (۱۳۹۱) در فراجا نیز نیاز به خلق دانش روزآمد بیش‌ازپیش احساس می‌شود که حصول شایسته آن مستلزم اقدام بر مبنای شاخص‌های دقیق مربوط می‌باشد؛ زیرا همان‌طور که صالحی‌امیری و همکاران (۱۳۸۹) دریافته‌اند، بررسی و تجزیه و تحلیل موضوعات نیازمند اطلاعات مناسب است.

شاخص‌ها اولین مجموعه اطلاعات در مورد یک موضوع را به‌دست می‌دهند و در واقع، اولین پل ارتباطی کارشناس با موضوع موردنظر است. فراجا نیز با علم بر این‌که بر اساس قوانین، از جمله قانون نیروی انتظامی مصوب ۱۳۶۹، اصلی‌ترین منبع تأمین‌کننده نظم و امنیت عمومی است که در همه شیوه‌های پیشگیری از جرم نقشی بنیادین دارد، برای موفقیت در رسیدن به اهداف خود باید بر اساس شاخص‌های دقیق و روزآمد به سمت دانش‌محوری، مدیریت بهینه دانش با تولید دانش تخصصی موردنیاز برود. همه موارد پیش‌گفته در

۱. وسیله مشخص کردن هر موضوع می‌باشد.

کنار بررسی روند کار و نیز تجارب محققین حاصل از بالغبر سه دهه خدمت در حوزه‌های مأموریتی فراجا بیانگر این واقعیت است که انتخاب تاکتیک‌ها و تکنیک‌های مناسب، از اساسی‌ترین مراحل در مدیریت پیشگیری انتظامی از جرم است که موفقیت شایسته آن با عنایت به پویایی جرم، مستلزم دانش جدید می‌باشد؛ از این رو، پژوهش درباره این موضوع برای درک زمینه‌ها، یافتن شیوه‌ها، ابزارهای مؤثر روزآمد و کارا برای پیگیری یا کاهش مؤثر جرم از جمله الزامات سازمان‌های پلیس در سراسر دنیا از جمله کشور ایران می‌باشد که توفیق هر چه بیشتر آن نیازمند بهره‌گیری از شاخص‌های^۱ مناسب خلق دانش در مدیریت پیشگیری انتظامی از جرم نیز هست تا ضمن توسعه مبانی نظری، به افزایش بهره‌وری در پیشگیری از جرم و تأمین نظم و امنیت عمومی کمک کند و تأثیر ارزشمندی را نیز بر قضاوت افراد جامعه دال بر کارآمدی فراجا بگذارد و از این رهگذر پایگاه اجتماعی آن را هم تقویت نماید. با وصف فوق، به‌رغم اقدامات ارزشمند انجام‌شده در باب توسعه و بهبود مدیریت دانش در فراجا، تاکنون اقدامی در خصوص شناسایی شاخص‌های دانش‌آفرینی در مدیریت پیشگیری انتظامی از جرم، که به تعبیر ناصحی‌فر و همکارانش «خلق دانش، قلب مدیریت دانش هست»، انجام نشده است در صورتی که فراجا می‌تواند به کمک آن‌ها بر توانایی پیش‌بینی و پیشگیری خود از جرائم به میزان زیادی بیفزاید؛ لذا دستیابی به شاخص‌های موصوف باعث افزایش اثربخشی و کارایی و نبود آن‌ها موجب تکرار خطاهای ناشی از نداشتن‌شان است که قطعاً با تحمیل هزینه‌های مادی و معنوی در پیشگیری انتظامی همراه خواهد بود. حال با توجه به اهمیت و ضرورت موضوع، این پژوهش به دنبال تبیین و رتبه‌بندی شاخص‌های پیشگیری انتظامی از جرم و نیز خلق دانش آن است تا به دغدغه خود یا همانا پاسخ این سؤال دست یابد که شاخص‌های دانش‌آفرینی فراجا در مدیریت پیشگیری انتظامی از جرم چگونه است؟

پیشینه و مبانی نظری

پیشینه داخلی

خلیلی پور و همکاران (۱۴۰۰) پژوهشی با عنوان «تواناسازهای مدیریت دانش در نیروهای مسلح»، با مشارکت ۱۰ تن از خبرگان در بخش کیفی و ۵۰ نفر در بخش کمی انجام داده‌اند. طبق نتایج، مدیریت دانش با کمک تواناسازها؛ سرمایه‌های انسانی را به دارایی‌های فکری تبدیل و راه‌های متفاوتی برای تسخیر، ثبت، ذخیره و توزیع دانش در سازمان ارائه می‌کند. تواناسازها با ایجاد زیرساخت‌های لازم موجب رشد هم‌زمان و نظام‌مند دانش سازمانی می‌شوند. آن‌ها نه فقط به تولید دانش در سازمان کمک می‌کنند؛ بلکه انگیزه اعضای گروه برای به‌اشتراک گذاشتن دانش هستند. عوامل مورد بحث، منجر به افزایش احتمال موفقیت اجرای برنامه‌های مدیریت دانش می‌شوند؛ لذا در صورت عدم وجود، باید ایجاد شوند و در صورت وجود، بهتر است توسعه یابند.

بختیاری و همکاران (۱۳۹۹) پژوهشی با عنوان «الگوی تصمیم‌گیری در پیشگیری انتظامی از جرم» انجام دادند. جامعه آماری بخش کیفی ۳۲ تن از خبرگان حوزه پیشگیری انتظامی، مدیران ناجا و استادان دانشگاه بودند که با استفاده از روش نمونه‌گیری هدفمند و اصل اشباع نظری انتخاب شدند و در بخش کمی نیز ۱۲۳ نفر بودند. طبق نتایج، ابعاد و مؤلفه‌های الگوی تصمیم‌گیری در پیشگیری انتظامی از جرم عبارت‌اند از: تعیین و تشخیص مسئله، مشخص کردن اهداف، گردآوری اطلاعات، تعیین راه‌حل‌ها، ارزیابی راه‌حل‌ها، انتخاب راه‌حل، اجرا و ارزیابی.

احمدی اصل و همکاران (۱۳۹۹) پژوهشی با عنوان «مدیریت دانش در ف.انتظامی استان آ. شرقی: وضعیت و موانع موجود» با مشارکت ۱۰ نفر در بخش کیفی و ۳۲۰ تن در بخش کمی انجام دادند. طبق نتایج، وضعیت مدیریت دانش از نظر فرایند و عوامل مؤثر بر آن در ف. انتظامی فوق با وضعیت مطلوب فاصله دارد. موانع اصلی در رابطه با مدیریت دانش در رده مزبور شامل اعتماد، ارتباطات، مدیریت سازمان، ساختار و تعهد و نیروی انسانی، فرهنگ و

فناوری می‌باشد. فرماندهی مذکور با تقویت هیئت‌های اندیشه‌ورز، مستندسازی تجارب، حذف موانع ساختاری و افزایش اعتماد بین‌فردی و سازمانی می‌تواند وضعیت مدیریت دانش را بهبود بخشد.

پیرایش و همکاران (۱۳۹۸) پژوهشی با عنوان «عوامل مؤثر بر استقرار مدیریت دانش در پیشبرد افزایش خلاقیت سازمانی در بین کارکنان نیروی انتظامی استان زنجان» با مشارکت ۳۸۵ نفر از کارکنان انجام دادند. طبق نتایج، متغیرهای استفاده از ابزارهای فن‌آوری اطلاعات، توجه به مؤلفه‌های مدیریت منابع انسانی و حمایت مدیریت ارشد در افزایش خلاقیت سازمانی و توسعه دانش تأثیر دارند.

ادیبی و همکاران (۱۳۹۸) پژوهشی با عنوان «تأثیر ابعاد تصمیم‌گیری در پیشگیری انتظامی از جرم» با جامعه آماری ۴۲ نفر از استادان و مدیران اجرایی ناجا انجام دادند. طبق نتایج، متغیرهای «شناسایی و تشخیص مسئله، طراحی و ایجاد راه‌حل‌ها، انتخاب و گزینش راه‌حل‌ها و ارزیابی راه‌حل‌ها» به ترتیب بیشترین تأثیر را بر ابعاد تصمیم‌گیری در پیشگیری انتظامی از جرم دارند.

زارع‌پور و همکاران (۱۳۹۸) پژوهشی با عنوان «ارائه چهارچوب حکمرانی دانش در قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیا (ص)» به روش کیفی (تحلیل محتوا) بر روی تمام مقالات درزمینه حکمرانی دانش از پایگاه‌های داده معتبر بین‌المللی با کمک جامعه آماری ۱۶ نفر تا رسیدن به اشباع نظری انجام داده‌اند. طبق نتایج مشخص شد که عوامل تأثیرگذار بر قرارگاه در راستای اجرای حکمرانی دانش، شامل عوامل الزام‌آور، بسترساز و تسهیل‌گر است که در نهایت به شکل‌گیری چهارچوب حکمرانی دانش در قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیا (ص) منجر می‌شوند.

هراتی (۱۳۹۷) پژوهشی با عنوان «فاکتورهای پیشرفت مدیریت دانش در نیروی انتظامی ج.ا. ایران» با جامعه آماری ۵۰۰ نفر از فراجا انجام داد. طبق نتایج، عوامل موفقیت مدیریت دانش در فراجا عبارت‌اند از: فرهنگ‌سازمانی، حمایت مدیران ارشد، ساختار سازمانی، منابع انسانی و فناوری

اطلاعات و ارتباطات که از این عوامل، فرهنگ‌سازمانی، ساختار سازمانی، منابع انسانی به‌جز در شاخص‌های حمایت قوانین و دستورالعمل‌ها از کسب مدارج علمی کارکنان و تخصیص امتیازات ویژه برای پژوهشگران؛ و در فناوری اطلاعات و ارتباطات به‌جز در شاخص امکان استفاده از اینترنت در میان کارکنان، از وضعیت مطلوبی برخوردار نبودند و تنها عامل کلیدی در موفقیت مدیریت دانش در فراجا که در وضعیت مطلوبی قرار دارد، حمایت مدیران ارشد آن از طرح‌ها و سیاست‌های مدیریت دانش است.

پیشینه خارجی

الظنحانی و همکاران^۱ (۲۰۲۲) پژوهشی با عنوان «شناسایی عوامل و موانع برای مدیریت دانش در یک سازمان پلیس؛ مورد مطالعه: پلیس ابوظبی» با جامعه آماری ۲۰۰ نفر انجام دادند. طبق نتایج، نه عامل تواناساز مدیریت دانش که از پروژه‌های پلیس حمایت می‌کنند بدین‌قرار شناسایی شدند: وضع سیاست برای مدیریت دانش، حمایت رهبری سازمانی از ارتباطات باز و نیز انگیزه، برجسته‌سازی ارزش مدیریت دانش، پیوند محتوای مدیریت دانش با شرح وظایف، استقرار کانال‌های خاص برای ارتباط با ذی‌نفعان پروژه، منابع کافی فناوری، سیستم‌های ارتباطی برای مدیریت دانش بین تیم‌ها، فراهم‌سازی امکان تعامل اجتماعی برای تسهیل فرایند مدیریت دانش در عملیات‌های روزانه و به‌کاربردن فرایندهای ارزیابی و اندازه‌گیری در استفاده از شبکه‌های اجتماعی برای مدیریت دانش.

کاسترو^۲ و همکاران (۲۰۲۲) پژوهشی با عنوان «مدیریت دانش و رفتار نوآورانه: تلاش‌های اصلاحی در پورتوریکو» با مشارکت ۳۰۰ نفر، در پلیس پورتوریکو انجام دادند. طبق نتایج، مدیریت دانش در سازمان‌های دولتی رویکردی که بخش خصوصی دارد را ندارد. میزان توجه به انتقال دانش به‌عنوان یک موضوع مهم، در سازمان‌های دولتی کمتر و این موضوع در نیروی پلیس حتی کمتر نیز می‌باشد. ضمناً انگیزه، خلق و انتقال دانش همراه با حمایت

1. Al Dhanhani et al
2. Castro et al

نهادی مؤثر بر ابتکار عمل، موجب بهبود رشد دانش می‌شود که عنصر کلیدی ایجاد تغییر و کسب موفقیت پلیس در اصلاحات است.

ژین و همکاران^۱ (۲۰۲۰) پژوهشی با عنوان «شیوه‌های مدیریت دانش در سیستم‌های تولیدی - خدماتی» با جامعه آماری ۱۰۰ نفر انجام دادند. طبق نتایج، سازمان‌ها با قدرت دانش می‌توانند برتری‌های بلندمدت خود را در عرصه‌های رقابتی حفظ کنند. مدیریت دانش برخلاف مدیریت‌های دیگر زودگذر نیست؛ بلکه تأثیرات ماندگاری دارد. تغییرات مستمر دانش نیز وضعیت عدم تعادل جدیدی را برای سازمان‌ها به وجود آورده است.

تمل و ونه‌اوربک^۲ (۲۰۲۰) در کتاب خود با عنوان «مدیریت ریسک دانش در حین اجرای نوآوری باز»، موانع مدیریت دانش را به سه حوزه فردی (عدم اعتماد، کمبود زمان، مهارت‌های ضعیف ارتباطی)، حوزه سازمانی (فرهنگ سازمانی نامناسب، عدم حمایت مدیریت، ساختار سلسله‌مراتبی، کمبود سازوکارهای دانشی) و حوزه فناوری (عدم تسلط کارکنان در فناوری، ضعف در سواد فناوری) تقسیم‌بندی و معتقدند رفع این موانع می‌تواند فرایند مدیریت دانش در سازمان را تسهیل کند.

گریفیث و همکاران^۳ (۲۰۱۶) در پژوهشی با عنوان «شیوه‌های به اشتراک‌گذاری (تسهیم) دانش و مسائل در زمینه‌های پلیسی، مرور نظام‌مند ادبیات»، با مطالعه ۳۹ مقاله منتشره در اروپا طی سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۳ و تحلیل آن‌ها؛ به بررسی موضوع به‌طور نظام‌مند و یکپارچه در داخل و بین سازمان‌های پلیس در سراسر اروپا پرداختند. طبق نتایج، تحقیقات گذشته با توجه خاص بر تسهیم دانش درون‌سازمانی متمرکز بوده البته با تأکید خاص بر اطلاعات و فناوری جنایی. موانع و توانمندسازهای اشتراک دانش نیز در موضوعات «راهبرد مدیریت دانش، قانون، فناوری، فرهنگ و از دست‌دادن دانش» گروه‌بندی شدند. توصیه‌های پژوهشی شامل بررسی نقش رهبری و

1. Xin et al

2. Temel & Vanhaverbeke

3. Griffiths et al

بررسی اشتراک دانش پلیس در مرزهای منطقه‌ای، نهادی و بین‌المللی است؛ و توصیه‌های عملی شامل شفافیت رویه‌ای در سیستم‌ها، سیاست‌های به اشتراک‌گذاری دانش و توسعه دانش، بهبود مهارت‌ها و انگیزه پرسنل پلیس با آموزش مناسب است.

مشیلین^۱ (۲۰۱۴) در رساله دکتری خود را با عنوان «کاربرد پلیس اطلاعات‌محور در پیشگیری از جرم توسط پلیس آفریقای جنوبی» با مشارکت ۲۵ نفر از مقامات پلیس با هدف بررسی کارایی الگوی پلیس اطلاعات‌محور بر پیشگیری از جرم به صورت کیفی به انجام رساند. طبق نتایج، رویکرد جامع و متمرکز در جمع‌آوری اطلاعات در پلیس آفریقای جنوبی وجود ندارد؛ به عبارتی، افراد خود را برای جمع‌آوری اطلاعات مسئول نمی‌دانند، در حالی که پلیس از اطلاعات در برنامه‌ریزی و اجرای برنامه‌های پیشگیری و مقابله با جرم استفاده می‌کند و چون اطلاعات مورد استفاده در برنامه‌ریزی و اجرای برنامه‌های پیشگیری و مقابله با جرم کافی نیست، کاهش جرم در این کشور موفقیت کمی داشته است.

در یک نگاه اجمالی، نتایج پژوهش‌های پیشین، حکایت از اهمیت روزافزون دانش‌آفرینی سازمانی در موفقیت سازمانی داشته و تحقق اهداف سازمانی و توسعه عملکرد سازمان‌ها را نیز منوط به توسعه دانش‌آفرینی سازمانی قلمداد می‌کنند؛ با این حال در پژوهش‌های انجام‌شده تاکنون، پژوهشی علمی درباره شاخص‌های دانش‌آفرینی در مدیریت پیشگیری انتظامی از جرم انجام نشده که این تحقیق به دنبال آن است.

مبانی نظری

شاخص

در لغت به معنای برآمده، نماینده، علامت و مشخص‌کننده است. ارل بیبی^۲، شاخص را به «سنجه ترکیبی متغیرها» تعریف کرده که از ترکیب گویه‌های جزئی و هم‌طراز تشکیل شده است و متغیرهای موردنظر را می‌سنجد. (فاضل،

1. Mashiloan
2. Earl Babbie

۱۳۹۸، ص ۳۵۰).

دانش

ترکیبی از داده‌ها و اطلاعات است که تجربیات، عقاید و مهارت‌های متخصصان به آن افزوده شده که نتیجه آن ایجاد دارایی باارزشی است که در تصمیم‌گیری کاربرد دارد (چی پای^۱، ۲۰۰۶، ص ۱۰۷).

دانش آفرینی

عبارت است از: فرایند تولید، توسعه، اجرا و کاربرد ایده‌های جدید. (میشل و بویل^۲، ۲۰۱۰، ص ۶۹).

مدیریت دانش

فرایند تسهیل امور مربوط به دانش مانند خلق، ضبط، انتقال و استفاده از دانش است. (احمدی و همکاران، ۱۴۰۱، ص ۵۷).

نیاز به مدیریت دانش از این واقعیت سرچشمه می‌گیرد که دانش در عملکرد سازمانی و دسترسی به مزیت رقابتی پایدار، عنصری مهم تلقی می‌شود (گارسیا و مورالز^۳، ۲۰۱۴، ص ۳۸۸، به نقل از رضایی، ۱۴۰۱، ص ۱۰۳).

پیشگیری از جرم

طراحی هر اقدامی برای کاهش میزان واقعی جرم و ترس از جرم را گویند (لب^۴، ۲۰۲۳، ص ۳۲).

پیشگیری انتظامی از جرم

مجموعه‌ای از اقدامات انتظامی شامل گشت، استفاده از تجهیزات و سیستم‌های به‌روز مبتنی بر بانک‌های اطلاعاتی؛ تحلیل، طراحی و هدایت عملیات به‌منظور اجرای قانون در برخورد با جرم گفته می‌شود به‌نحوی که

1. Chi Pie

2. Mitchell & Boyle

3. Garcia & Morales

4. Lab

بازدارنده باشد و انگیزه ارتکاب جرم یا تکرار آن را کاهش دهد و یا فرصت ارتکاب جرم را سلب نماید. فرایند کنترل مجرمین سابقه‌دار و پایش محل‌های دپوی اموال مسروقه و هر نوع پوشش انتظامی برای حذف و یا کاهش فرصت‌های مجرمانه در قالب همین رویکرد قابل طرح و بحث است. (جزینی و مرشدی، ۱۴۰۰). بر اساس لایحه پیشگیری از جرم نیز، پیشگیری انتظامی عبارت است از: «تدابیر و اقدام‌های نیروی انتظامی و سایر دستگاه‌هایی که به حکم قانون در این زمینه موظف هستند با هدف حمایت از شهروندان آسیب‌پذیر در برابر خطر وقوع جرم، افزایش آگاهی‌های عمومی و ارائه خدمات مشاوره‌ای پیشگیرانه، نظارت و مراقبت بر اماکن عمومی و مناطق جرم‌زا و افزایش هزینه‌های ارتکاب جرم» (سلطانی‌بهرام و همکاران، ۱۳۹۴، ص ۴۲).

در اینجا لازم است بدین نکته مهم اشاره شود که در عصر تحولات و تغییرات سریع، سازمان‌هایی در جرگه سازمان‌های موفق واقع و باقی خواهند ماند که مرتباً دانش جدید را تولید و گسترش داده و با سرعت زیاد در تصمیم‌گیری‌ها و اقدامات از آن بهره‌برداری نمایند. این در حالی است که در نیروهای مسلح از جمله فراجا وجود اطلاعات دارای طبقه‌بندی و حیطة‌بندی، گردش اطلاعات را با کندی مواجه می‌کند که هنر مدیریت دانش است تا ضمن رعایت مقتضیات امنیتی نیروهای مسلح، نیاز به دانش جدید بخش‌های مختلف سازمان را به موقع تأمین و از احتکار دانش در بخش‌های تولیدکننده جلوگیری کند. البته از آنجا که بخش قابل توجهی از دانش سازمان، مانند کوه یخی است که فقط قسمت کمی از آن آشکار است و قسمت عمده‌ای از آن در زیر آب قرار دارد. با وجود ملاحظه امنیتی مزبور، مدیران باید بتوانند برای خلق دانش ضمن شناسایی و مستندسازی دانش‌های ناپیدای سازمان؛ داده‌های خام را تجزیه و تحلیل و هم‌پسته نموده، آن‌ها را به اطلاعات معنادار سازمانی تبدیل و سپس این اطلاعات معنادار سازمانی را به دانش مفید مبدل سازند. روش ایده‌آل، توزیع و تقسیم این اطلاعات و آغاز فرایندی است که بتوانند دارایی‌های دانشی سازمان را افزایش دهند و این‌گونه دانش سازمانی را به موفقیت‌های کسب‌وکار تبدیل و با به‌کارگیری آن‌ها مزیت رقابتی، رشد پایدار و افزایش منابع را ایجاد کنند (هرج حسن‌آبادی و مظفری، ۱۳۹۶، ص ۲). لذا برای

رسیدن به مزیت رقابتی پایدار، توجه به فرایند ایجاد دانش موجود، چگونگی استفاده مؤثر از آن و ایجاد ساختاری برای استفاده از اطلاعات و «دانش جدید» امری مهم و حیاتی شمرده می‌شود که سازمان‌ها باید توجه ویژه‌ای به آن داشته باشند (زنجیرچی و حبیبی رضی‌آباد، ۱۳۹۴). موفقیت در امر مزبور مستلزم خلق دانش بر مبنای شاخص‌های به‌روز و مناسب و مذاقه در یافته‌های ارزشمند مطالعات قبلی است که خوشبختانه بر اساس آن‌ها مدل‌های علمی متعددی نیز از منظر صاحب‌نظران برای دانش‌آفرینی طراحی شده‌اند که در ادامه معرفی می‌شوند.

جدول ۱. مدل‌های دانش‌آفرینی از دیدگاه صاحب‌نظران

ردیف	پژوهشگر/صاحب‌نظر	فرایند دانش‌آفرینی
۱	Nonaka & Takeuchi (1995)	دانش‌آفرینی دارای چهار فرایند اصلی: اجتماعی‌شدن، برونی‌سازی، ترکیب و درونی‌سازی
۲	Leonard (1999) as cited Nonaka, 2014	دانش از طریق ترکیب چهار عامل خلق می‌شود: حل مسئله، اجرا و یکپارچگی، تجربه‌آموزی و واردات دانش
۳	Sharkie (2004)	آگاهی از دانش، سهیم‌سازی، میزبانی دانش و درونی‌سازی دانش
۴	Kunifuji (2000)	واکرایی، همگرایی، متلورشدن و تأیید
۵	Tian, Nakamori, & Wierzbicki, (2009)	شرایط مناسب برای بحث و پژوهش، شرایط مساعد برای خلق ایده، شرایط مناسب به‌منظور برنامه‌ریزی برای پژوهش، شرایط مناسب برای بحث در مورد ایده‌ها و نتایج پژوهش، شرایط برای کار آزمایشی
۶	Shih et al, (2010)	۱. کدگذاری تقاضا؛ ۲. کسب دانش؛ ۳. درک دانش؛ ۴. اشتراک دانش؛ ۵. افزایش دانش؛ ۶. انتشار دانش و ۷. زوال دانش
۷	Hautal (2011)	بعد فرایندی (اجتماعی‌شدن، برونی‌سازی، ترکیب، درونی‌سازی)؛ بعد شناختی (نقشه‌های ذهنی، فرایندهای تفسیر، فضای شناختی)
۸	Picemnet Conference (2010)	کسب دانش، هضم (جذب) دانش، اشتراک دانش و انتشار دانش
۹	عدلی (۱۳۸۷)	توانایی شبکه‌سازی، توانایی همکاری، توانایی مراقبت، توانایی ترکیب، توانایی ائتلاف، توانایی نوآوری طراحی، توانایی اکتساب اطلاعات و دانش، توانایی یادگیری، توانایی یادگیری زدایی، توانایی حل مسئله، بنیان دانش، ظرفیت جذب
۱۰	دری و طالب‌نژاد (۱۳۸۷)	جذب دانش، دانش‌آفرینی، تسهیم دانش، تأیید یا اصلاح دانش و نشر دانش
۱۱	Wang et al, (2006).	فراگیری و جذب دانش، شکل‌گیری ایده، تسهیم دانش، تعدیل ایده، اظهار دانش
۱۲	Batt, (2001)	این مدل شامل مراحل ایده‌پردازی، ارزیابی، انتخاب، ایجاد (تحلیل کامل ایده‌ها) و آزمون
۱۳	Lee (1996)	شناسایی مسئله، تعیین ارتباط دانش موجود با مسئله، فرضیه‌سازی، آزمون فرضیه، نتیجه‌گیری
۱۴	Bahra, (2001); Avei (2014)	تعیین دانش موردنیاز، ایجاد شبکه سازمانی برای نشر دانش، یادگیری و نوآوری، تنظیم دانش برای کاربرد

منبع: میرکمالی و همکاران، ۱۳۹۵، ص ۶۲

گفتنی است که فرایند دانش‌آفرینی در سازمان‌ها قدمتی طولانی دارد؛ لیکن در حوزه مدیریت پیشگیری انتظامی از جرم تاکنون شاخص‌های آن با پژوهشی علمی مورد مطالعه و تبیین قرار نگرفته است که تحقیق حاضر تلاش دارد گام مؤثری برای شناسایی و رتبه‌بندی آن‌ها بردارد.

روش پژوهش

پژوهش حاضر از نظر هدف، توسعه‌ای - کاربردی؛ از حیث گردآوری داده‌ها، پیمایشی و از لحاظ تحلیل داده‌ها، توصیفی و استنباطی با رویکردی آمیخته (کمی / کیفی) و ماهیتی اکتشافی می‌باشد.

در بخش کیفی: هدف، شناسایی و احصاء ابعاد، مؤلفه‌ها و شاخص‌های متغیرهای تحقیق، استخراج سنجه‌ها، دسته‌بندی مناسب و اعتبارسنجی و مدل‌سازی بوده؛ نوع آن متمرکز، روش اجرای آن از طریق انجام مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته با مشارکت ۲۰ نفر از خبرگان شامل اعضای هیئت‌علمی، مدیران، کارشناسان مجرب حوزه پیشگیری انتظامی مرکز دارای تسلط نظری، تجربه عملی، تمایل و توانایی مشارکت در پژوهش و دسترسی در کنار سابقه خدمت بالای پانزده سال و داشتن پست اجرایی مرتبط بوده که با نمونه‌گیری قضاوتی هدفمند بر اساس اصل اشباع نظری؛ حجم نمونه ۱۷ نفری از آنان با روش گلوله‌برفی تعیین و برای نهایی‌سازی فهرست ابعاد متغیرهای دانش‌آفرینی و مدیریت پیشگیری انتظامی از جرم بهره‌برداری شد. ابزار گردآوری اطلاعات مصاحبه نیمه‌ساختاریافته بود و برای اعتبارسنجی (روایی و پایایی) از روش مثلث‌سازی بهره‌برداری شد و با توجه به کدگذاری دستی، نرم‌افزار نیاز نبود.

در بخش کمی: هدف، اعتبارسنجی و اطمینان از قابلیت کاربرد مدل طراحی شده در جامعه هدف و تعیین اهمیت و رتبه‌بندی ابعاد، مؤلفه‌ها و شاخص‌های متغیرهای تحقیق بوده است. نوع آن اکتشافی، روش اجرا پیمایشی؛ جامعه آماری شامل اعضای هیئت‌علمی، اساتید، کارشناسان، فرماندهان، رؤسا و مدیران صنفی و ستادی مرتبط در مرکز بود؛ و حجم نمونه بر

اساس جدول مورگان ۱۸۶ نفر تعیین شد. روش نمونه‌گیری به صورت تصادفی طبقه‌ای متناسب با حجم طبقات و ابزار گردآوری اطلاعات پرسش‌نامه محقق ساخته بود؛ روایی از تحلیل عاملی و پایایی از آلفای کرونباخ به دست آمد؛ روش‌های تجزیه و تحلیل آماری نیز آمار توصیفی (انواع شاخص‌ها، جداول و نمودارهای آماری) و آمار استنباطی (آزمون t تک‌نمونه‌ای) بوده و نرم‌افزار استفاده شده SPSS ویراست ۲۶ و SMART PLS ویراست ۳/۳ بوده است.

یافته‌ها

در بخش کیفی: ابعاد، مؤلفه‌ها و شاخص‌های دانش‌آفرینی و پیشگیری انتظامی از جرم احصاء شدند و در بخش کمی: اهمیت هر یک از ابعاد، مؤلفه‌ها و شاخص‌های شناسایی شده دانش‌آفرینی در مدیریت پیشگیری انتظامی از جرم، مدل‌سازی را میسر و این مطالعه را به یافته‌های ذیل رهنمون ساختند.

رتبه‌بندی شاخص‌های متغیر مدیریت پیشگیری انتظامی از جرم در فراجا

برای رتبه‌بندی شاخص‌های متغیر مدیریت پیشگیری انتظامی از جرم از آزمون فریدمن^۱ استفاده شده است. با توجه به نتایج جدول (۲) می‌توان گفت در فراجا شاخص «نظارت و مراقبت پیشگیرانه انتظامی بر اماکن عمومی، مناطق جرم‌زا و آلات و ادوات جرم» بالاترین رتبه را در بین شاخص‌های مورد مطالعه داشته است و شاخص‌های «تطبيق داده‌های به دست آمده با پرونده‌های مختومه مشابه برای شناسایی مظنونین بالقوه»، «استفاده از اطلاعات افسران گشت درباره فعالیت‌های مجرمانه بالقوه»، به ترتیب در رده‌های دوم و سوم اهمیت قرار دارند. از میان شاخص‌های اولیه متغیر مدیریت پیشگیری انتظامی از جرم فقط یکی مورد تأیید خبرگان واقع نشد و از مدل نهایی حذف گردید.

جدول ۲. رتبه‌بندی شاخص‌های متغیر مدیریت پیشگیری انتظامی از جرم در فراجا

شاخص	میانگین رتبه	رتبه	آماره کای -p	مقدار
استفاده از تاریخچه موجود درباره جرائم (داده‌های در اختیار)	۲۸/۶۴	۶۱		
بهره‌برداری از سایر داده‌ها مانند تاریخچه تماس‌ها با مرکز فوریت‌های پلیسی (۱۱۰)، داده‌های اقتصادی	۲۷/۳۹	۶۲		
تحلیل ریسک درباره جرائم اخیرالوقوع	۳۲/۰۱	۳۸		
شناسایی مناطق دارای ریسک بالا و تعیین اینکه مناطق تحت پوشش در چه زمانی بالاترین ریسک وقوع جرم را دارند	۳۲/۰۱	۳۹		
تعیین مؤلفه‌های جغرافیایی که ریسک جرم را افزایش می‌دهند	۳۰/۷۱	۵۰		
بررسی موقعیت‌ها و وضعیت‌های تسهیل‌کننده جرم	۲۹/۸۹	۵۶		
یافتن ریسک بالای وقوع جرم در بین گروه‌های مربوط	۳۱/۰۴	۴۴		
شناسایی افراد مستعد برای ارتکاب عمل مجرمانه	۳۳/۱۷	۲۷		
شناسایی مظنونین با بهره‌گیری از تاریخچه قربانیان جرم یا دیگر داده‌های مربوط	۳۶/۶۳	۴		
تعیین اینکه کدام جرائم بخشی از جرمی سریالی هستند (دارای بالاترین قرابت با جرمی که فردی قبلاً مرتکب شده)	۳۳/۵۵	۲۳		
تعیین مرتکب از میان گزینه‌ها بر اساس دلایل قابل استناد و یا اصولی که مؤید توجه بالای ارتکاب به مظنون مدنظر باشند	۳۶/۰۵	۶		۱۹۵/۹۱۷ ۰/۰۰۱
یافتن مرتکب با کمک حس‌گرهای اطلاعاتی در اطراف صحنه جرم (تصاویر دوربین‌ها، توجه به اطلاعات پلاک وسایل نقلیه و ...)	۳۵/۰۹	۸		
شناسایی گروه‌هایی که آسیب‌پذیر بوده و مستعد قربانی جرائم مختلف شدن، هستند	۳۲/۳۱	۳۵		
شناسایی افرادی که بطور مستقیم از مناطق دارای ریسک بالا متأثر می‌شوند	۳۳/۳۰	۲۵		
شناسایی افرادی که دارای ریسک قربانی جرم شدن، هستند	۳۴/۲۷	۱۴		
شناسایی افرادی که دارای ریسک قربانی خشونت خانگی شدن، هستند	۳۱/۶۸	۴۱		
استفاده از اطلاعات مربوط به خلافکارانی که تحت تحقیق قرار دارند مانند اطلاعات مالی، سفرهای شخص در سطح حوزه استحفاظی، تماس‌ها و ...	۳۳/۵۶	۲۲		
استفاده از مشاهدات و اطلاعات افرادی که اطلاعاتی در خصوص عمل مجرمانه دارند	۳۰/۶۹	۵۱		
استفاده از روش‌های فنی و تکنیکال	۳۴/۷۳	۱۱		
تشکیل بانک اطلاعاتی برای خلافکارانی که مرتکب جرائم جدی می‌شوند حاوی اطلاعات مربوط به خصوصیات فردی و عادات اجتماعی آنان	۲۸/۷۵	۶۰		
مطالعه جزئیات رخداد مجرمانه مانند زمان، مکان و نحوه انجام با هدف	۳۳/۷۸	۱۷		

شاخص		رتبه	رتبه	میانگین	آماره کای -P	مقدار دو
شناسایی الگو						
۲	۳۸/۲۹	۲	۳۸/۲۹	تطبيق داده‌های به‌دست‌آمده با پرونده‌های مختومه مشابه برای شناسایی مظنونین بالقوه		
۳	۳۷/۲۴	۳	۳۷/۲۴	استفاده از اطلاعات افسران گشت دربارهٔ فعالیت‌های مجرمانه بالقوه		
۲۴	۳۳/۴۸	۲۴	۳۳/۴۸	استفاده از روش‌های آماری برای بررسی و تحلیل اطلاعات کلان موجود در بانک‌های اطلاعاتی دربارهٔ مکان، تاریخ، ساعت و نوع فعل مجرمانه جهت شناسایی مظنونین		
۳۲	۳۲/۶۰	۳۲	۳۲/۶۰	بهره‌برداری از یافته‌های جرم که در تحقیقات قبلی به‌دست آمده		
۲۱	۳۳/۵۷	۲۱	۳۳/۵۷	بهره‌برداری از یافته‌های مهم تحقیقات حقوقی و سایر بررسی‌های علمی مرتبط با تمرکز بر جامعه هدف		
۱۵	۳۴/۱۸	۱۵	۳۴/۱۸	از طریق منابع و مخبرین		
۵۴	۳۰/۰۵	۵۴	۳۰/۰۵	از طریق گشت‌های هدفمند		
۶۳	۲۷/۳۷	۶۳	۲۷/۳۷	از طریق ایستگاه‌های ایست و بازرسی		
۵۵	۳۰/۰۲	۵۵	۳۰/۰۲	با محوریت اینکه کدام‌یک از اطلاعات گردآوری‌شده دارای بیشترین سهم در تبیین وضع موجود هستند		
۵۳	۳۰/۴۱	۵۳	۳۰/۴۱	دسته‌بندی خطر به سه سطح دارای ریسک: کم، متوسط و بالا		
۱۹	۳۳/۶۵	۱۹	۳۳/۶۵	استفاده از یافته‌ها به‌منظور مدیریت بهتر ریسک بر اساس نیازها، الزامات و ضرورت‌ها با هدف بهبود اقدامات (نظارتی، اصلاحی و اجرایی) با محوریت وظایف و مأموریت‌ها		
۱	۳۸/۳۵	۱	۳۸/۳۵	نظارت و مراقبت پیشگیرانه انتظامی بر اماکن عمومی، مناطق جرم‌زا و آلات و ادوات جرم		
۳۶	۳۲/۲۱	۳۶	۳۲/۲۱	هدایت و نظارت بر عناصر پیشگیری‌کنندهٔ محلات مثل سرایداران، شبگردها، نگهبانان مجتمع‌های مسکونی و تجاری ...		
۳۴	۳۲/۵۲	۳۴	۳۲/۵۲	شناسایی و کنترل پیش‌دستانه عوامل محل نظم		
۴۰	۳۱/۹۱	۴۰	۳۱/۹۱	اجرای طرح کنترل جمعیت حوزهٔ استحفاظی به‌طور غیرمستقیم		
۶۴	۲۷/۱۰	۶۴	۲۷/۱۰	هدایت صنوف به استفاده از فناوری‌های نوین برای تأمین امنیت خود		
۴۹	۳۰/۷۳	۴۹	۳۰/۷۳	ساماندهی ایست و بازرسی‌ها و گشت‌زنی با مذاقه به علل تکوین جرم		
۴۵	۳۱/۰۴	۴۵	۳۱/۰۴	کمک به توسعه و بهبود مراقبت طبیعی با تبیین اهمیت و ضرورت آن		
۴۸	۳۰/۷۶	۴۸	۳۰/۷۶	راه‌اندازی مراکز مشاوره کلانتری‌ها ضمن تقویت هدفمند مراکز فعال		
۳۷	۳۲/۱۳	۳۷	۳۲/۱۳	برگزاری و ترغیب و تسهیل شرکت در همایش‌ها و نشست‌های علمی معتبر در حوزهٔ پیشگیری از جرم		
۴۷	۳۰/۷۷	۴۷	۳۰/۷۷	استفاده از رسانه‌های فراگیر مانند رادیو و تلویزیون		
۳۰	۳۲/۹۶	۳۰	۳۲/۹۶	استفاده از اطلاعیه و بیلورد (آگهی‌نما) تابلوهای شهری		

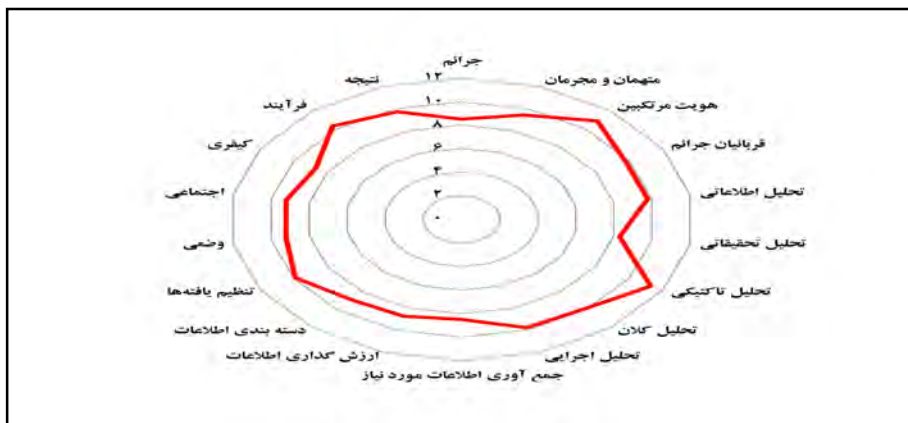
شاخص	میانگین		آماره کای -p
	رتبه	رتبه	
برگزاری هدفمند کرسی‌های آزاداندیشی با محوریت پیشگیری و جلب همکاری دانشگاه‌ها، مراکز تحقیقاتی و دانش‌بنیان مرتبط	۳۲/۹۴	۳۱	
کمک به تشکیل و توسعه سازمان‌های مردم‌نهاد در حوزه آسیب‌های اجتماعی و حمایت متناسب از آن‌ها	۳۳/۶۷	۱۸	
سرمایه‌گذاری برای پیشگیری با کاهش کجروان بالفعل (رسیدگی سریع به جرائم با دستگیری متهمان)	۲۸/۸۲	۵۹	
اجرای قاطع و سریع احکام قضایی	۳۳/۹۳	۱۶	
اجرای طرح‌های ضربتی	۳۲/۵۸	۳۳	
هماهنگی سریع با مراجع قضایی برای صدور قرار و یا حکم خاص، صدور قرارها و احکام بازدارنده در کمیسیون جرائم خاص	۳۰/۶۵	۵۲	
کمک به بهبود و روزآمدسازی قوانین جزایی با هدف تقویت وجه پیشگیرانه آن‌ها متناسب با الزامات و نیازهای جامعه	۲۹/۶۵	۵۸	
آموزش فرایندهای علمی و نوین پیشگیری از جرم به کارکنان	۳۲/۹۹	۲۹	
آموزش روش‌های اثربخش پیشگیری از جرم به مردم با مذاقه به اولویت آن‌ها	۳۳/۶۳	۲۰	
آموزش روش‌های مناسب پیشگیری از جرم به سازمان‌های دولتی و مردم‌نهاد با رعایت اولویت‌ها	۲۹/۸۸	۵۷	
استفاده بیشتر و بهتر از فناوری‌ها و فنون نوین پیشگیری پلیسی با محوریت فناوری اطلاعات	۳۱/۶۷	۴۳	
بهبود مستمر سطح دانش و مهارت حرفه‌ای کارکنان	۳۵/۲۶	۷	
بررسی وجود اجزای اصلی فعالیت‌های مهم پیشگیرانه و نیز انجام شدنشان	۳۳/۱۰	۲۸	
بررسی و احراز عوامل اثرگذار مثبت و منفی بر اقدامات	۳۶/۳۱	۵	
بررسی میزان کارایی در دستیابی به اهداف کلیدی	۳۴/۳۶	۱۲	
بررسی و احصای تغییراتی که موجب بهبود کارایی فرایندها می‌شوند	۳۴/۲۸	۱۳	
بررسی اینکه تا چه میزان اقدامات منجر به تحصیل اهداف شده‌اند	۳۳/۲۴	۲۶	
بررسی میزان تغییرات شکل گرفته بر اهداف متأثر از اقدامات	۳۰/۸۹	۴۶	
بررسی میزان تداوم تأثیر اقدامات	۳۱/۶۸	۴۲	
بررسی و احراز عوامل اثرگذار مثبت و منفی بیرونی بر اثربخشی اقدامات	۳۴/۹۳	۱۰	
بررسی و احصای تغییراتی که موجب بهبود اثربخشی می‌شوند	۳۴/۹۴	۹	

- اهمیت مؤلفه‌های متغیر مدیریت پیشگیری انتظامی از جرم در فراجا

با توجه به نتایج جدول (۳) می‌توان گفت در فراجا مؤلفه «تحلیل تاکتیکی» بالاترین رتبه را در بین مؤلفه‌های مورد مطالعه داشته است و مؤلفه‌های «هویت مرتکبین» و «فرایند» به ترتیب در رده‌های دوم و سوم اهمیت در متغیر مدیریت پیشگیری انتظامی از جرم قرار دارند.

جدول ۳. رتبه‌بندی مؤلفه‌های متغیر مدیریت پیشگیری انتظامی از جرم در فراجا

مؤلفه	میانگین رتبه	رتبه	آماره کای دو	p-مقدار
جرائم	۸/۵۰	۱۶	۶۶/۲۴۴	۰/۰۰۱
متهمان و مجرمان	۹/۴۲	۱۰		
هویت مرتکبین	۱۰/۹۲	۲		
قربانیان جرائم	۹/۷۹	۷		
تحلیل اطلاعاتی	۹/۷۸	۸		
تحلیل تحقیقاتی	۸/۳۰	۱۸		
تحلیل تاکتیکی	۱۱/۳۰	۱		
تحلیل کلان	۹/۹۱	۴		
تحلیل اجرایی	۹/۸۱	۶		
جمع‌آوری اطلاعات مورد نیاز	۸/۵۰	۱۷		
ارزش‌گذاری اطلاعات	۸/۷۷	۱۴		
دسته‌بندی اطلاعات	۸/۸۸	۱۳		
تنظیم یافته‌ها	۹/۹۱	۵		
وضع‌ی	۹/۲۱	۱۲		
اجتماعی	۹/۲۲	۱۱		
کیفری	۸/۷۰	۱۵		
فرایند	۱۰/۳۵	۳		
نتیجه	۹/۷۳	۹		

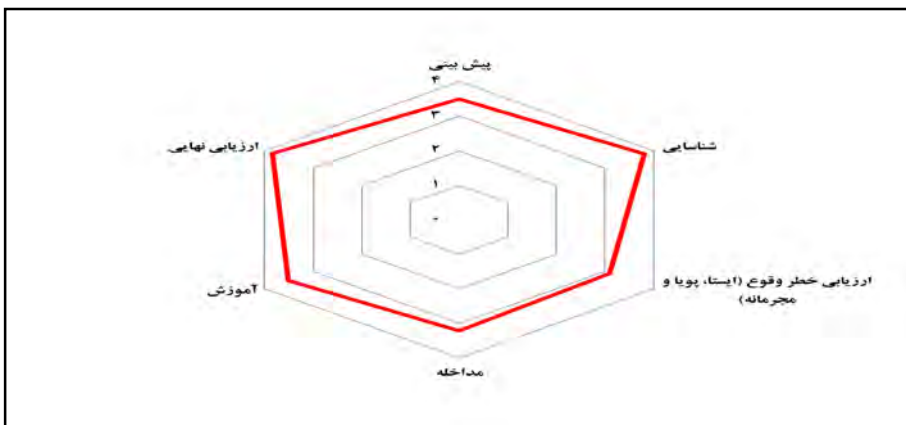
نمودار ۱. نمودار راداری^۱ مؤلفه‌های متغیر مدیریت پیشگیری انتظامی از جرم در فراجا

- اهمیت ابعاد متغیر مدیریت پیشگیری انتظامی از جرم در فراجا

با توجه به نتایج جدول (۴) می‌توان گفت در فراجا بُعد «ارزیابی نهایی» بالاترین رتبه را در بین ابعاد مورد مطالعه داشته است و ابعاد «شناسایی» و «آموزش» به ترتیب در رده‌های دوم و سوم اهمیت در متغیر مدیریت پیشگیری انتظامی از جرم قرار دارند.

جدول ۴. رتبه‌بندی ابعاد متغیر مدیریت پیشگیری انتظامی از جرم در فراجا

بُعد	میانگین رتبه	رتبه	آماره کای دو	p-مقدار
پیش‌بینی	۳/۵۰	۴		
شناسایی	۳/۸۱	۲		
ارزیابی خطر وقوع (ایستا، پویا و مجرمانه)	۳/۱۰	۶	۲۰/۲۵۶	۰/۰۰۱
مداخله	۳/۲۲	۵		
آموزش	۳/۵۲	۳		
ارزیابی نهایی	۳/۸۲	۱		

نمودار ۲. نمودار راداری ابعاد متغیر مدیریت پیشگیری انتظامی از جرم در فراجا

- اهمیت شاخص‌های متغیر دانش‌آفرینی در فراجا

طبق نتایج جدول (۵) می‌توان گفت در فراجا شاخص «اهمیت گذاردن به عقاید فردی» بالاترین رتبه را در بین شاخص‌های مورد مطالعه داشته است و شاخص‌های «ثبت اسنادومدارک و شیوه‌های انجام کار»، «استفاده از منابع علمی، شبیه‌سازی رایانه‌ای و پیش‌بینی برای تدوین راهبردها»، «ایجاد محیط کاری که به همکاران فرصت یادگیری دانش و مهارت‌های لازم را بدهد» و «تبادل ایده‌ها و افکار» به ترتیب در رده‌های دوم تا پنجم اهمیت در متغیر دانش‌آفرینی را به خود اختصاص داده‌اند؛ لذا همگی شاخص‌ها مورد تأیید خبرگان قرار گرفته‌اند.

جدول ۵. رتبه‌بندی شاخص‌های متغیر دانش‌آفرینی در فراجا

شاخص	میانگین رتبه	رتبه	آماره کای دو	-p مقدار
جمع‌آوری اطلاعات از سایت‌های مختلف	۳۲/۱۳	۸	۲۸۳/۵۸۵	۰/۰۰۱
تسهیم تجربیات	۳۰/۲۱	۱۴		
تعامل و گفت‌وگو با جوامع هدف	۲۷/۳۳	۳۴		
کشف راهبردها و فرصت‌های جدید	۲۸/۶۴	۲۳		
ایجاد محیط کاری که به همکاران فرصت یادگیری دانش و مهارت‌های لازم را بدهد	۳۳/۹۳	۴		
گفت‌وگوها و مباحثه خلاقانه	۳۱/۷۱	۱۰		

شاخص	میانگین رتبه	رتبه	آماره کای دو	-p مقدار
به‌کارگیری تفکرات استقرایی و قیاسی (مقایسه‌ای)	۲۷/۹۳	۳۰		
استفاده از تشبیه‌ها و تمثیل‌های مناسب در گفت‌وگو	۲۸/۴۴	۲۷		
تبادل ایده‌ها و افکار	۳۲/۶۸	۵		
اهمیت‌گذاردن به عقاید فردی	۳۴/۸۶	۱		
استفاده از منابع علمی، شبیه‌سازی رایانه‌ای و پیش‌بینی برای تدوین راهبردها	۳۴/۰۷	۳		
ثبات‌اسناد و مدارک و شیوه‌های انجام کار	۳۴/۱۸	۲		
اهمیت ایجاد پایگاه‌های داده	۳۲/۴۳	۶		
استفاده از تحلیل‌های آماری مدیریتی و اطلاعات فنی در تقویت نیروها	۳۱/۳۰	۱۲		
انتشار ایده‌ها و مفاهیم جدید	۳۱/۷۵	۹		
انجام فعالیت‌های کارگاهی برای توسعه تیم‌های کاری	۲۹/۱۸	۱۹		
استفاده از تیم‌ها به‌عنوان الگویی برای به اشتراک گذاشتن تجربیات و نتایج کاری با سایر واحدها	۲۴/۲۱	۵۴		
جست‌وجو و اشتراک گذاشتن ارزش‌ها و اندیشه‌های جدید	۲۷/۲۰	۳۷		
انتشار دیدگاه‌های مدیران از طریق برقراری تعاملات مؤثر با کارکنان	۲۷/۵۴	۳۳		
رعایت سلسله‌مراتب سازمانی	۲۸/۵۲	۲۵		
پیش‌بینی اختیار برای کارکنان در رسیدن به توافقات غیررسمی در تولید دانش در بعضی شرایط	۲۶/۴۸	۴۴		
ایجاد نقش‌ها و مسئولیت‌های جدید مرتبط با مدیریت دانش (با تمرکز بر تسهیل و ترغیب خلق دانش)	۲۶/۲۲	۴۷		
تأکید بر تعدد نهادهای بین‌اداره‌ای	۲۶/۲۴	۴۶		
تلاش مؤثر مدیران در آموزش و توانمندسازی کارکنان برای موفقیت مدیریت دانش با مدافعه شایسته در خلق آن	۲۶/۸۹	۳۸		
مقرر کردن دستورکارهایی برای اجرای یک سیستم موفق الگوبرداری از نمونه‌های موفق مدیریت دانش	۲۵/۰۳	۵۲		
تشویق کارکنان برای الگوبرداری رقابتی از عملکرد مناسب پلیس سایر کشورها (پیشرو و موفق)	۲۴/۸۰	۵۳		
داشتن تعریف جامع از مدیریت دانش و ارتباط آن با اهداف فراجا	۲۵/۵۹	۵۰		
همسوسازی راهبرد مدیریت دانش با راهبردهای فراجا	۲۹/۹۲	۱۵		
وجود زیرساخت فنی یکپارچه از جمله شبکه‌ها، پایگاه‌های	۲۸/۰۸	۲۹		

شخص	میانگین رتبه	رتبه	آماره کای دو	-p مقدار
اطلاعاتی، مخازن، رایانه، نرم‌افزار، برای استفاده توسط کارشناسان مدیریت دانش				
برخورداری سازمان از فناوری اطلاعات با ظرفیت ذخیره‌سازی منظم اطلاعات	۲۸/۷۰	۲۲		
ایجاد سامانه مدیریت دانش با استفاده از فناوری‌های تحت‌وب	۲۷/۹۲	۳۱		
دسترسی آسان کارکنان به اینترنت و پست الکترونیکی	۲۸/۶۲	۲۴		
به‌کارگیری فناوری اطلاعات توسط اعضای سازمان برای خلق دانش جدید	۲۶/۷۱	۴۲		
کاهش وابستگی به کارکنان خاص توسط فناوری اطلاعات	۲۸/۷۸	۲۱		
پرورش روحیه کار تیمی بر اساس اعتماد در سازمان	۲۹/۸۴	۱۶		
برخورداری از سطح بالایی از اعتماد در بین کارکنان به‌منظور دانش‌آفرینی و تسهیم آن	۳۱/۴۹	۱۱		
تشویق به انجام کارهای تیمی در بین کارکنان (توسعه فرهنگ گروه‌گرایی در سازمان)	۲۸/۵۲	۲۶		
تقویت همکاری و هماهنگی در دانش‌آفرینی، تبادل اطلاعات و دانش توسط نظام‌های جاری در سازمان	۲۹/۳۹	۱۸		
فراهم‌سازی برنامه‌های آموزشی مرتبط با مذاقه به انجام بهینه وظایف در سازمان	۲۷/۶۰	۳۲		
برگزاری برنامه‌های مکمل مانند کارگاه‌ها و ورکشاپ‌ها در سازمان	۲۶/۳۱	۴۵		
کمک به فرایندهای یکپارچه‌سازی دانش‌های مختلف بین حوزه‌های عملکردی	۲۷/۲۳	۳۵		
به‌کارگیری فرایندها و سیاست‌های مدیریتی ترغیب‌کننده مدیریت دانش در بین حوزه‌های عملکردی	۲۶/۸۲	۴۰		
باز گذاشتن متناسب دست کارکنان به‌منظور شناسایی بهتر فرصت‌های محیطی	۲۵/۶۳	۴۸		
استفاده از مسیرهای اثربخش برای انتقال دانش نو	۲۵/۳۴	۵۱		
رهبری مؤثر کارکنان توسط مدیران برای موفقیت مدیریت دانش با تأکید بر گام خلق دانش	۲۴/۲۱	۵۵		
تعهد مدیران بر برنامه‌ریزی، اجرا و ارزیابی مدیریت دانش با مذاقه مناسب در دانش‌آفرینی و لزوم آن	۲۳/۰۷	۵۶		
توجه مدیران دانشی سازمان به نقش رضایت شغلی کارکنان در بهبود دانش‌آفرینی	۲۶/۷۶	۴۱		

شاخص	میانگین رتبه	رتبه	آماره کای دو	p-مقدار
توجه مدیران به آموزش تربیت‌گرایی و خودپایشی در میان کارکنان دانشی	۲۶/۷۱	۴۳		
مرتبط نمودن میزان نقش کارکنان در مدیریت دانش با سیستم حقوق، دستمزد و ارتقاء	۲۵/۶۳	۴۹		
ارائه پاداش‌های نقدی و غیرنقدی به افرادی که بیشترین نقش را در خلق، نگهداری، انتقال و به‌کارگیری مؤثر دانش داشته‌اند	۲۶/۸۵	۳۹		
ایجاد فرصت‌های پیشرفت و ارتقاء شغلی برای کارکنان دانشی	۲۸/۲۲	۲۸		
ایجاد انگیزه در کارکنان به‌منظور خلق و تسهیم دانش موردنیاز	۳۰/۲۷	۱۳		
استخدام و تربیت کارکنان واجد شرایط در جهت برطرف نمودن شکاف دانش موجود در سازمان	۲۸/۹۳	۲۰		
سازگاری و هماهنگی مدیریت دانش با فرایندهای منابع انسانی (جذب، نگهداشت، توسعه و کاربرد منابع انسانی)	۳۲/۲۱	۷		
شناسایی منابع و مبادی پشتیبانی‌کننده	۲۷/۲۲	۳۶		
تعامل منطقی با محیط به‌منظور پیاده‌سازی بهینه چرخه مدیریت دانش	۲۹/۶۳	۱۷		

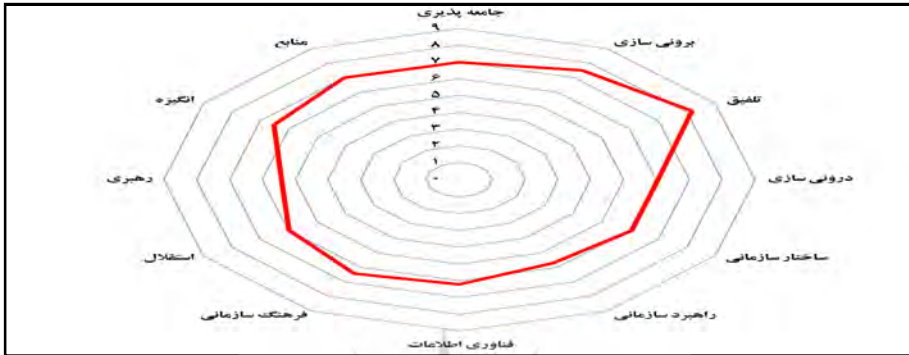
- اهمیت مؤلفه‌های متغیر دانش‌آفرینی در فراجا

با توجه به نتایج جدول (۶) می‌توان گفت در فراجا مؤلفه «تلفیق» بالاترین رتبه را در بین مؤلفه‌های مورد مطالعه داشته است و مؤلفه‌های «برونی‌سازی» و «جامعه‌پذیری» به‌ترتیب در رده‌های دوم و سوم اهمیت در متغیر دانش‌آفرینی قرار دارند.

جدول ۶. رتبه‌بندی مؤلفه‌های متغیر دانش‌آفرینی در فراجا

مؤلفه	میانگین رتبه	رتبه	آماره کای دو	p-مقدار
جامعه‌پذیری	۶/۹۸	۴		
برونی‌سازی	۷/۴۹	۲		
تلفیق	۸/۱۷	۱		
درونی‌سازی	۶/۰۴	۹	۸۳/۴۲۳	۰/۰۰۱
ساختار سازمانی	۶/۰۵	۸		
راهبرد سازمانی	۵/۷۱	۱۱		
فناوری اطلاعات	۶/۲۱	۷		
فرهنگ سازمانی	۶/۴۳	۶		

مؤلفه	میانگین رتبه	رتبه	آماره کای دو	p-مقدار
استقلال	۶/۰۰	۱۰		
رهبری	۵/۴۱	۱۲		
انگیزه	۶/۵۱	۵		
منابع	۷/۰۰	۳		

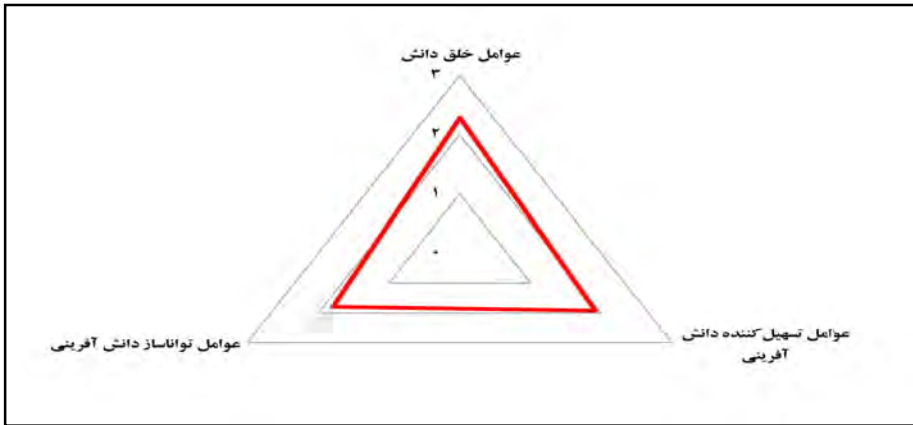
نمودار ۳. نمودار راداری مؤلفه‌های متغیر دانش‌آفرینی در فراجا

– اهمیت ابعاد متغیر دانش‌آفرینی در فراجا

با توجه به نتایج جدول (۷) می‌توان گفت در فراجا بُعد «عوامل خلق دانش» بالاترین رتبه را در بین ابعاد مورد مطالعه داشته است و ابعاد «عوامل تسهیل‌کننده دانش‌آفرینی» و «عوامل تواناساز دانش‌آفرینی» به ترتیب در رده‌های دوم و سوم اهمیت در متغیر دانش‌آفرینی قرار دارند.

جدول ۷. رتبه‌بندی ابعاد متغیر دانش‌آفرینی در فراجا

بُعد	میانگین رتبه	رتبه	آماره کای دو	p-مقدار
عوامل خلق دانش	۲/۲۹	۱		
عوامل تسهیل‌کننده دانش‌آفرینی	۱/۹۲	۲	۲۰/۶۲۸	۰/۰۰۱
عوامل تواناساز دانش‌آفرینی	۱/۷۹	۳		

نمودار ۴. نمودار راداری ابعاد متغیر دانش‌آفرینی در فراجا

با توجه به برقراری پیش‌فرض‌های معادلات ساختاری، برای بررسی معنی‌داری پژوهش از آماره t استفاده شده است. چنانچه آماره t ، بیشتر از $1/96$ یا کمتر از $-1/96$ باشد (در سطح خطای کمتر از ۵ درصد) مراتب تأیید و رابطه معنادار بین دو متغیر حاصل می‌شود.

نتایج جدول (۷) نشان‌دهنده رابطه معنادار بین عوامل تواناساز دانش‌آفرینی با عوامل خلق دانش ($\beta=0/249, p<0/05$) و رابطه معنادار عوامل تسهیل‌کننده دانش‌آفرینی با عوامل خلق دانش ($\beta=0/500, p<0/05$) است. با توجه به مثبت شدن ضریب مسیر، این رابطه‌ها از نوع افزایشی (مستقیم) می‌باشند؛ به عبارتی با افزایش و بهبود در متغیرهای عوامل تواناساز دانش‌آفرینی و عوامل تسهیل‌کننده دانش‌آفرینی، عوامل خلق دانش بهبود پیدا خواهند کرد.

همچنین نتایج نشان‌دهنده رابطه معنادار و افزایشی (مستقیم) میان متغیر عوامل تواناساز دانش‌آفرینی با مدیریت پیشگیری انتظامی از جرم ($\beta=0/294, p<0/05$) و رابطه معنادار و افزایشی (مستقیم) میان متغیر عوامل خلق دانش با مدیریت پیشگیری انتظامی از جرم ($\beta=0/212, p<0/05$) است؛ ولی رابطه میان متغیر عوامل تسهیل‌کننده دانش‌آفرینی و مدیریت پیشگیری انتظامی از جرم معنادار نبود ($p>0/05$ -مقدار).

نتایج جدول (۸) نشان می‌دهد که عوامل تواناساز دانش‌آفرینی و عوامل تسهیل‌کننده دانش‌آفرینی علاوه بر تأثیر مستقیم، به‌طور غیرمستقیم و از طریق عوامل خلق دانش نیز بر مدیریت پیشگیری انتظامی از جرم تأثیر می‌گذارد. همچنین بر اساس محاسبات انجام‌شده p - مقدار به‌دست‌آمده از روش سوبل^۱ برای بررسی نقش میانجی متغیر عوامل خلق دانش برابر (۰/۰۱۲) به‌دست آمد که اگر کمتر از (۰/۰۵) باشد فرض بر این است که اثر غیرمستقیم به‌صورت معناداری وجود دارد. بر این اساس، اثر میانجی‌گری عوامل خلق دانش بر رابطه میان عوامل تواناساز دانش‌آفرینی و عوامل تسهیل‌کننده دانش‌آفرینی با مدیریت پیشگیری انتظامی از جرم تأیید می‌شود که دلالت بر شاخص‌های مناسب تعیین‌شده، دارند.

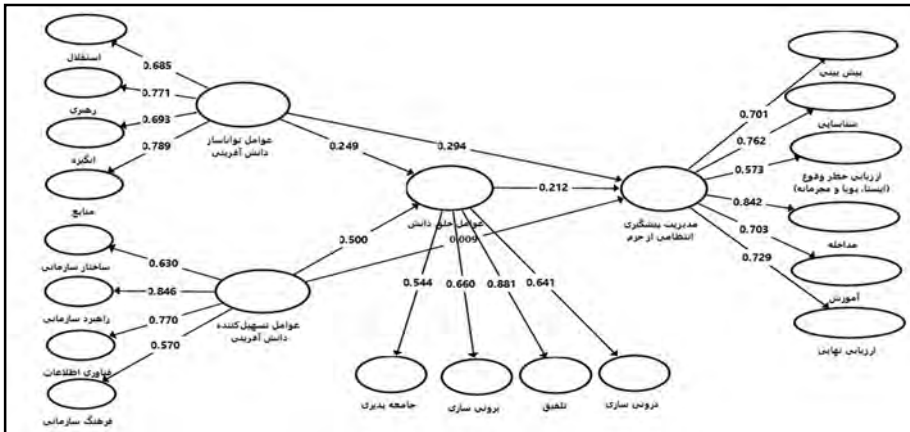
جدول ۸. بررسی روابط میان متغیرهای پژوهش

سؤال	ضریب مسیر	آماره t	p - مقدار
عوامل تواناساز دانش‌آفرینی ← عوامل خلق دانش	۰/۲۴۹	۲/۶۸۸	۰/۰۰۱
عوامل تسهیل‌کننده دانش‌آفرینی ← عوامل خلق دانش	۰/۵۰۰	۶/۲۱۷	۰/۰۰۱
عوامل تواناساز دانش‌آفرینی ← مدیریت پیشگیری انتظامی از جرم	۰/۲۹۴	۳/۰۰۶	۰/۰۰۴
عوامل تسهیل‌کننده دانش‌آفرینی ← مدیریت پیشگیری انتظامی از جرم	۰/۰۰۹	۰/۰۸۶	۰/۹۳۲
عوامل خلق دانش ← مدیریت پیشگیری انتظامی از جرم	۰/۲۱۲	۲/۱۰۴	۰/۰۱۱

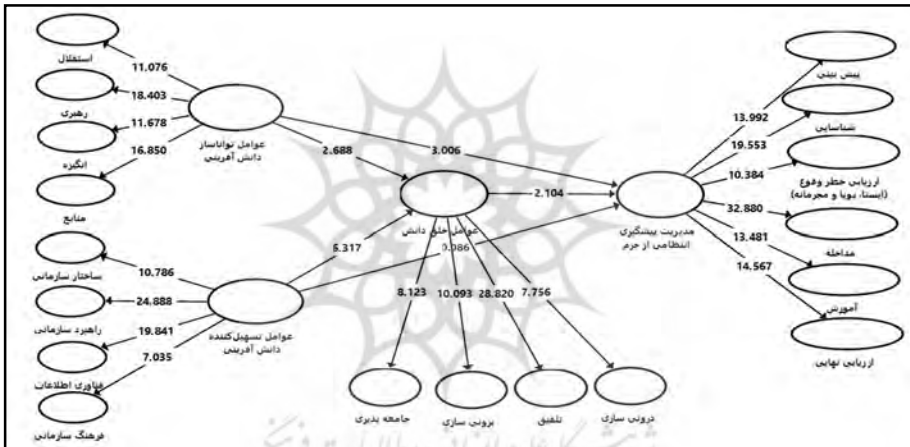
جدول ۹. بررسی اثرات میان متغیرهای پژوهش

سؤال	اثر مستقیم	اثر غیرمستقیم	اثر کل
عوامل تواناساز دانش‌آفرینی ← عوامل خلق دانش	۰/۲۴۹	-	۰/۲۴۹
عوامل تسهیل‌کننده دانش‌آفرینی ← عوامل خلق دانش	۰/۵۰۰	-	۰/۵۰۰
عوامل تواناساز دانش‌آفرینی ← مدیریت پیشگیری انتظامی از جرم	۰/۲۹۴	۰/۰۵۲	۰/۳۴۷
عوامل تسهیل‌کننده دانش‌آفرینی ← مدیریت پیشگیری انتظامی از جرم	-	۰/۱۰۶	۰/۱۰۶
عوامل خلق دانش ← مدیریت پیشگیری انتظامی از جرم	۰/۲۱۲	-	۰/۲۱۲

1. Sobel Test

نمودار (۵): ضرایب معنی‌داری مسیرهای پژوهش

نمودار (۶): ضرایب معنی‌داری آماره t مسیرهای پژوهش

بحث و نتیجه‌گیری

در آینده جوامعی به توسعه و پیشرفت نائل خواهند شد که سهم بیشتری از دانش را به خود اختصاص داده باشند، نه سهم بیشتری از منابع طبیعی. سازمان دانش‌آفرین به توانمندی‌هایی دست می‌یابد که قادر است از نیروی اندک، قدرتی عظیم بسازد. سازمان‌های موفق و کامیاب، سازمان‌هایی هستند که دانش جدید را با کمک شاخص‌های مناسب تولید کرده و یا کسب نموده و آن را به طرق و شیوه‌های کاربردی برای بهبود فعالیت‌هایشان تبدیل کرده‌اند.

این تحقیق کوشیده شاخص‌های دانش‌آفرینی فراجا در پیشگیری از جرم را شناسایی تا از این طریق به ارتقای اثربخشی سازمان یاری رساند. هنگامی‌که تغییرات روزافزون محیط پیرامون (اعم از درونی و بیرونی) چالش‌های زیادی برای نهادهای متولی پیشگیری ایجاد می‌کنند دیگر نمی‌توان از تصمیم‌گیری‌های شهودی و تجربه مبتنی بر فلسفه‌های مدیریت استفاده کرد؛ این عوامل ایجاب می‌کند که متولیان اصلی پاسخ به پدیده مجرمانه و حافظ نظم و امنیّت جامعه، مدام با اعمال تغییر برگرفته از دانش تولیدی در روش‌های فعالیتی و مدیریتی خود، هماهنگ با نیازهای کشور گام بردارند.

در همین راستا، فراجا نیز با آگاهی از اهمیت دانش‌آفرینی، تلاش می‌نماید تا ضمن طراحی الگوهای روزآمد برگرفته از شاخص‌های مناسب و اشتراک‌گذاری آن و نیز ایجاد زیرساخت‌های مناسب، طرح‌های پیشگیری را با موفقیت اجرا نماید و از این رهگذر از ارتکاب جرم پیشگیری کند؛ با این حال، همه الگوهای موصوف به یک اندازه در نیل به اهداف مذکور موفق نبودند زیرا عناوین مجرمانه متعددی وجود دارد که کسب تجربه برای پیشگیری از آن‌ها برای هریک از واحدهای اجرایی میسر نیست و مدیریت دانش است که می‌تواند با مذاقه بایسته در شاخص‌ها برای تولید دانش روزآمد و انتقال تجارب رده‌ها به همدیگر راهگشا باشد. این همان اقدامی است که از سوی کشورهای پیشگام در جرم‌شناسی با هدف پیش‌بینی و پیشگیری پویا از جرم انجام می‌شود.

اهمیت شاخص‌های متغیر دانش‌آفرینی در پیشگیری انتظامی

با توجه به نتایج جدول (۴)، در فراجا شاخص «اهمیت گذاردن به عقاید فردی» بالاترین رتبه را در بین شاخص‌های مورد مطالعه داشته است و شاخص‌های «ثبات اسناد و مدارک و شیوه‌های انجام کار»، «استفاده از منابع علمی، شبیه‌سازی رایانه‌ای و پیش‌بینی برای تدوین راهبردها»، «ایجاد محیط کاری که به همکاران فرصت یادگیری دانش و مهارت‌های لازم را بدهد» و «تبادل ایده‌ها و افکار» به ترتیب در رده‌های دوم تا پنجم اهمیت را در متغیر دانش‌آفرینی را به خود اختصاص داده‌اند.

اهمیت شاخص‌های متغیر مدیریت پیشگیری انتظامی از جرم

با توجه به نتایج جدول (۲) می‌توان گفت در فراجا شاخص «نظارت و مراقبت پیشگیرانه انتظامی بر اماکن عمومی، مناطق جرم‌زا و آلات و ادوات جرم» بالاترین رتبه را در بین شاخص‌های مورد مطالعه داشته است و شاخص‌های «تطبيق داده‌های به‌دست‌آمده با پرونده‌های مختومه مشابه برای شناسایی مظنونین بالقوه»، «استفاده از اطلاعات افسران گشت درباره فعالیت‌های مجرمانه بالقوه»، «شناسایی مظنونین با بهره‌گیری از تاریخچه قربانیان جرم یا دیگر داده‌های مربوط» و «بررسی و احراز عوامل اثرگذار مثبت و نیز منفی بر اقدامات» به‌ترتیب در رده‌های دوم تا پنجم اهمیت در متغیر مدیریت پیشگیری انتظامی از جرم قرار دارند.

پیشنهادها

با توجه به یافته‌های حاصل از رتبه‌بندی شاخص‌های متغیر مدیریت پیشگیری انتظامی از جرم به‌شرح مذکور در این تحقیق (جدول ۲ و ۴) و به‌منظور بهره‌وری بهتر در مدیریت پیشگیری انتظامی از جرم با کمک خلق دانش و شاخص‌های هر یک که نتایج مطالعات عدیده‌ای نیز دلالت بر تأثیر زیاد آن‌ها دارند، پیشنهادهای زیر ارائه می‌شود:

- با توجه به احراز رابطه مستقیم میان «عوامل تواناساز، تسهیل‌کننده و خلق دانش» بر تولید دانش پیشگیرانه انتظامی در این پژوهش که دامنه شمول اقدامات لازم برای تدوین راهبرد سازمانی مناسب و برنامه اجرایی آن؛ نیازمند همراهی، همکاری و هماهنگی چندین حوزه ستادی در سطح کلان فراجا است؛ به‌منظور اطمینان از تحقق شایسته امر، مراتب به‌طور مستقل و خاص در قرارگاهی ویژه به ریاست یکی از اعضای محترم هیئت‌رئیس فراجا مورد بررسی، هدف‌گذاری و پایش منظم ادواری واقع شده تا به‌نحو شایسته وارد برنامه‌های سال رده‌های مربوط شوند تا بعد از یافتن وزن و اعتبار محوری لازم؛ با اثبات ارزشمندی به روش جاری و فرهنگ تبدیل گردند.

- نسبت به اولویت اقدام قرار دادن خلق دانش پیشگیرانه انتظامی بر اساس «شاخص‌های معنونه و رتبه مکتسبه آن‌ها در این تحقیق» مبادرت شود و از نتایج مکتسبه (دانش جدید) برای بهبود وضعیت رویه‌های کنونی اجرایی در پیشگیری انتظامی (ابعاد آن شامل پیش‌بینی، شناسایی، ارزیابی وقوع خطر، مداخله، آموزش و ارزیابی) ضمن مذاقه لازم در شاخص‌های دانش‌آفرینی، توسط رده‌های ذی‌نقش در پیشگیری انتظامی استفاده شود.

- با توجه به اهمیت شاخص‌های دانش‌آفرینی؛ برنامه‌ها و محتواهای آموزشی مناسب در ادوار آموزشی، نشریات، کارگاه‌های مهارتی و ... برای آماده‌سازی هرچه بیشتر بسترهای لازم فراهم شود تا با ارتقای آگاهی کارکنان و نیز مدیران از «اهمیت خلق دانش، روش‌های کارآمد دانش‌آفرینی، حوزه‌نیازمندی سازمانی و کاری، نقش آنان و نحوه صحیح انجام ایفای نقش‌شان» به تحقق اثربخش‌تر موضوع کمک شود.

- با نظر به رتبه مکتسبه شاخص‌هایی همچون «اهمیت گذاردن به عقاید فردی، تبادل ایده‌ها و افکار» در باب تولید دانش پیشگیرانه انتظامی؛ ساختار و فرهنگ سازمانی به‌عنوان تسهیل‌گر دانش‌آفرینی می‌توانند مشوق یا مانع موفقیت آن شوند؛ لذا در رده‌های پیشگیری‌کننده فراجا، با حمایت و همراهی مدیریت منابع انسانی، فناوری، آموزش و فرهنگ‌سازمانی به متناسب‌سازی «میزان تمرکز، رسمیت، چگونگی جریان اطلاعات بین واحدها، وضعیت اسناد و مدارک محرمانه سازمان» و... مبادرت شود که به‌طور مستقیم بر بهبود خلق، انتقال، ذخیره‌سازی و به‌کارگیری دانش پیشگیری در سازمان تأثیر می‌گذارد؛ به‌عبارت صریح‌تر، ساختار و فرهنگ با کمک «روش‌ها و ابزارهای مدیریتی، تأمین تجهیزات لازم و دسترسی مناسب به آن‌ها همراه با آموزش و نظارت هدفمند» منعطف‌تر شده و مورد ارتقاء نیز قرار گیرند.

سپاس‌گزاری

محققان لازم می‌دانند از همکاری ارزشمند و زحمات کلیه عزیزانی که در این پژوهش ما را یاری کردند، شامل جمعی برگزیده از اعضای محترم هیئت علمی دانشگاه‌های علوم انتظامی، الزهراء شیراز و مدیران محترم پلیس پیشگیری و معاونت عملیات فراجا و سایر بزرگوارانی که در این مطالعه همکاری داشته‌اند، تشکر و قدردانی نمایند.

- احمدی اصل، فرهاد؛ امرانی، ابراهیم؛ و ملکی اوراسین، صادق. (۱۳۹۹). مدیریت دانش در فرماندهی انتظامی استان آذربایجان شرقی: وضعیت و موانع موجود. فصلنامه مدیریت راهبردی دانش سازمانی، ۳(۸) ۱۷۳-۱۴۱. <https://ensani.ir/fa/article/426070/>
- احمدی، علی اکبر؛ و صالحی، علی. (۱۴۰۱). مدیریت دانش. چاپ ششم، تهران: ناشر دانشگاه پیام نور.
- ادیبی، علیرضا؛ بختیاری، لطفعلی؛ رضایی راد، مجید؛ و شایگان، فریبا. (۱۳۹۸). تأثیر ابعاد تصمیم‌گیری در پیشگیری انتظامی از جرم. فصلنامه انتظام اجتماعی، ۱۱(۲)، ۸۹-۱۱۴. http://sopra.jrl.police.ir/article_91901_1e4beb657ffb697765a2f9aa8df770c4.pdf
- باواخانی، آنهیتا؛ رضایی شریف‌آبادی، سعید؛ و غائبی، امیر. (۱۳۹۹). توسعه مدل خلق دانش سازمانی در شرکت‌های دانش‌بنیان ایران. نشریه کتابداری و اطلاع‌رسانی، ۲۳(۱). ۱۲۱-۱۵۰. <https://www.sid.ir/paper/102728/fa>
- بختیاری، لطفعلی؛ و ادیبی، علیرضا. (۱۳۹۹). الگوی تصمیم‌گیری در پیشگیری انتظامی از جرم. مجله مطالعات دفاع مقدس، ۴(۲۴)، ۵۳-۳۱. <https://www.magiran.com/paper/2242840>
- پیرایش، رضا؛ مطلبی، محمدقادر؛ و آقاجانلو، نرگس. (۱۳۹۸). عوامل مؤثر بر استقرار مدیریت دانش در پیشبرد افزایش خلاقیت سازمانی در بین کارکنان ف انتظامی استان زنجان. فصلنامه علمی دانش انتظامی زنجان، ۳۲(۳۲) ۵۲-۳۱. <http://zanjan.jrl.police.ir/>
- جزینی، علیرضا؛ و مرشدی، مسعود. (۱۴۰۰). اصول و مبانی پیشگیری از جرم. چاپ یکم، تهران: انتشارات دانشگاه علوم انتظامی امین.

- خلیلی‌پور، سیدعلی؛ و ظریف‌منش، حسین. (۱۴۰۰). تواناسازهای مدیریت دانش در نیروهای مسلح. فصلنامه مطالعات دفاعی استراتژیک، ۱۹(۸۵) ۸۳-۱۲۴.

https://journals.sndu.ac.ir/article_1560.html

- درویشی، صیاد. (۱۳۹۶). بررسی دانش و مهارت موردنیاز پلیس در پیشگیری وضعی از جرم. مجله دانش انتظامی، ۱۹(۲)، ۴۷-۶۸.

<http://pok.jrl.police.ir/>

- درویشی، صیاد؛ و محمدی‌مقدم، یوسف. (۱۳۹۶). الگوی اثر هماهنگی دانش و مهارت پلیس در پیشگیری از جرم. نشریه پژوهش‌های مدیریت انتظامی، ۱۲(۲) ۲۶۹ - ۲۹۴.

<https://www.magiran.com/paper/1742882>

- ذوالفقاری، حسین و همکاران. (۱۳۹۵). طراحی و تدوین الگوی مدیریت انتظامی پیشگیری از جرم. چاپ اول، تهران: دانشگاه علوم انتظامی امین.

- رضایی، ساره. (۱۴۰۱). ارزیابی تأثیر شاخص‌های مدیریت دانش بر عملکرد مدیریت شهری. فصلنامه مطالعات توسعه پایدار شهری و منطقه‌ای، ۳(۲)، ۱۰۱-۱۱۸.

https://www.srds.ir/article_155642.html

- زارع‌پور، جواد؛ علیاری، شهرام؛ و محمودی، جعفر. (۱۳۹۸). ارائه چارچوب حکمرانی دانش در قرارگاه سازندگی. نشریه مدیریت دانش سازمانی، ۲(۴)، ۴۳-۱۱.

magiran.com/p2011066

- زنجیرچی، سیدمحمود؛ و حبیبی رضی‌آباد، محمد. (۱۳۹۴). بررسی تأثیر مدیریت دانش بر موفقیت مدیریت ارتباط با مشتری در دانشگاه یزد. اولین کنفرانس بین‌المللی مدیریت و حسابداری با رویکرد ارزش‌آفرینی، تهران، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات فارس.

<https://civilica.com/doc/374189>

- سلطانی بهرام، سعید؛ دانش، لیلا؛ و علی نژاد، رقیه. (۱۳۹۴). مطالعه نقش پیشگیری انتظامی از جرم بر احساس امنیت شهروندان تبریزی. فصلنامه مطالعات جامعه‌شناسی، ۸(۲۹)، ۳۹-۵۶.

<https://www.sid.ir/paper/222545/fa>

- عارف‌نژاد، محسن؛ تقوی، هادی؛ ناصرپور، مهرداد؛ و زارع‌نعمتی، میترا. (۱۴۰۰). بررسی رابطه بین مدیریت دانش و کیفیت خدمات انتظامی پلیس با نقش میانجی یادگیری‌زدایی سازمانی. فصلنامه علمی بازیابی دانش و نظام‌های معنایی، ۸(۲۷)، ۷۵-۱۰۷.

https://jks.atu.ac.ir/article_11933_5a24fedaed648ec9b185835156e1e615.pdf?lang=en

- قربانی‌زاده، وجه‌الله؛ و محمدی‌مقدم، یوسف. (۱۳۹۱). الگوی مدیریت دانش در سازمان ناجا. مجله پژوهش‌های مدیریت انتظامی (مطالعات مدیریت انتظامی)، ۷(۳) ۳۲۸-۳۴۵.

magiran.com/p1090341

- قصری، محمد. (۱۳۹۱). نظام مدیریت دانش در برنامه چهارم توسعه نیروی انتظامی ج.ا.ایران. نشریه پژوهشنامه نظم و امنیت انتظامی، ۵(۱۷) ۲۶-۵۷.

http://osra.jrl.police.ir/?_action=article&keywords

- محمدنسل، غلامرضا. (۱۳۹۹). پلیس و سیاست پیشگیری از جرم. چاپ یکم، تهران: دفتر تحقیقات کاربردی پلیس پیشگیری فراجا.

- محمدی‌مقدم، یوسف؛ الوانی، سیدمهدی؛ و حبیبی بدرآبادی، محبوبه. (۱۳۹۱). الگوی جامع دانش‌آفرینی در سازمان‌های پلیسی. نشریه پژوهش‌های مدیریت انتظامی (مطالعات مدیریت انتظامی)، ۷(۴) ۴۷۹-۵۰۰.

magiran.com/p1103678

- مهدوی، محمود. (۱۳۹۸). پیشگیری از جرم (پیشگیری رشدمدار). چاپ چهارم، تهران: انتشارات سمت.

- میرکمالی، سیدمحمد؛ نارنجی‌ثانی، فاطمه؛ و حمیدی‌زاده، محمدرضا. (۱۳۹۵). طراحی الگوی فرایند دانش‌آفرینی در دانشگاه براساس رویکرد آمیخته. فصلنامه چشم‌انداز مدیریت دولتی، ۷ (۲۶)، ۵۷-۷۶.
<https://www.sid.ir/paper/207596/fa>
- نجفی‌توانا، علی. (۱۳۹۹). جرم‌شناسی. چاپ بیست‌ودوم، تهران: نشر آموزش و سنجش.
- هراتی، ملیحه. (۱۳۹۷). فاکتورهای پیشرفت مدیریت دانش در نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران. کنفرانس ملی اندیشه‌های نوین و خلاق در مدیریت، مطالعات حقوقی و اجتماعی، ارومیه.
<https://civilica.com/doc/824949/>
- هرج‌حسن‌آبادی، فهیمه؛ و مظفری، محمدمهدی. (۱۳۹۶). ضرورت پیاده‌سازی مدیریت دانش در سازمان‌ها و نقش آن در کسب مزیت رقابتی. اولین کنفرانس ملی مطالعات مدیریت نوین در ایران.
<https://civilica.com/doc/690740>
- Al Dhanhani, Mohamed Ali and Al Naqbi, Shamma (2022). Identifying Enablers and Obstacles for Knowledge Management in a Police Organization: Case Study of Abu Dhabi Police, Rabdan Academy, Abu Dhabi. Advance Access publication: 4 April 2022 Policing, Volume 16, Number 2, pp. 270-281.
<https://doi.org/10.1093/police/paac019>
- Castro, L., Santos-Corrada, M., Flecha-Ortiz, J.A., Lopez, E., Gomez, J. and Aponte, B. (2022), "Knowledge management and innovative behavior: police reform efforts in Puerto Rico", Journal of Knowledge Management, 26(5), 1262-1279.
<https://doi.org/10.1108/JKM-02-2021-0133>
- Chi Pie, J. (2006). "An Empirical Study of the Relationship between Knowledge Sharing and IT/IS Strategic Planning (ISSP)", Management Decision, Vol. 44. No.1, pp. 107-108.

<https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/00251740610641490/full/html>

- Garsia, J.C & Moralz, JC. (2014). The transformational – transactional leadership in model leadership & organization. development Journal.vol.22, pp. 383-393.
- Griffiths, Kerry & Birdi, Kamal. (2016). Knowledge Sharing Practices and Issues in Policing Contexts, A Systematic Review of the Literature, European Journal of Policing Studies, 3(3), 267-291.

<http://shura.shu.ac.uk/13586/>

- Mashiloan, NTJA Patrick (2014). The Use of Intelligence-led Policing in Crime Prevention by the South African Police Service. Dissertation Prepared for the Degree of Doctor of Philosophy, University of South Africa.

<https://core.ac.uk/download/pdf/43174519.pdf>

- Mitchell, R., Boyle, B. (2010). Knowledge creation measurement methods. Journal of Knowledge Management, 14(1), 67-82.

<https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/13673271011015570/full/html>

- Temel, S. & Vanhaverbeke, W. (2020). Knowledge Risk Management during Implementation of Open Innovation. In Knowledge Risk Management, Springer

- Xin Yan, Ville Ojanen, Janne Huiskonen (2020). Dealing with Knowledge Management Practices in Different Product Lifecycle Phases within Product-service Systems. Procedia CIRP Volume 83, 2019, 111-117.

<https://www.researchgate.net/publication/334247637>